

Нестерчук О. Г.,
*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри історії та культури української мови
Волинського національного університету
імені Лесі Українки*

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ
ТА НАПИСАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
(ЗА ПРОГРАМОЮ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА
У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ»)**

Основними вимогами до підготовки магістрів є підвищення якості освіти, конкурентна спроможність молоді на ринку праці, вдосконалення уже наявних умінь та запровадження нових методів у досягненні цілей. Актуальність таких підходів у якісній підготовці молодих фахівців впроваджено у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021, Концепції організації підготовки магістрів (2010), Положенні Про затвердження Національної рамки кваліфікації (2011).

Науково-дослідну роботу студенти виконують ще на бакалавраті, але саме у магістратурі здобувачі оволодівають цими поглибленими

знаннями. Головними проявами науково-дослідницької компетенції студентів є поєднання вмій та знань у дослідницькій роботі молодих науковців, удосконалення навичок в організації написання наукової праці, систематизування наявної інформації із зацікавленої теми, виділення головного у знайденому матеріалі, розробленні методів дослідження та написання самої роботи.

Розглядом питання науково-дослідницької компетентності молодих людей окремих галузей науки описали у розвідках І. Бех, М. Вінник, Л. Козак. Щодо можливостей використання електронних, інноваційних технологій, інститутських репозитаріїв у науковій роботі молодих спеціалістів описано у розвідках В. Белінської, Н. Римар, Н. Шульської та ін. Методику застосування комп'ютерних технологій для виконання дослідницької праці проаналізували М. Вінник, О. Норкіна, Н. Осипова.

Одним з етапів навчального процесу магістра – підготовка до написання наукової роботи. Це може бути стаття, виклад дослідження у вигляді тез, а також сама кваліфікаційна робота. Магістерське дослідження відрізняється від дипломної роботи більш ґрунтовним висвітленням завдань, теоретичним та практичним опрацюванням проблеми.

Для покращення професійної підготовки магістрів-філологів у навчальному курсі «Фахова українська мова та педагогічна риторика» запропонована тема практичної роботи «Оформлення результатів наукових досліджень». Насамперед магістри повинні опрацювати теоретичний матеріал: анотація, її структура, пошукові та сигнальні функції. Опісля розглянути вимоги до написання статті.

Наукова стаття – основний вид наукової роботи, це початкова чи кінцева ланка дослідження, це розв'язання одного із завдань, поставлених для виконання якогось результату.

Отже, при написанні наукової статті потрібно врахувати, що праця має бути: актуальною з теоретичного і практичного погляду; врахувати подальшу перспективу цього дослідження; важливо, щоб магістр умів використати довідкову літературу, і якщо це передбачено вибором теми – опрацювати джерельну базу.

Важливо для визначення теми майбутньої розвідки вибрати магістру проблему у науці, що недостатньо опрацьована, а також виходячи із кола зацікавленості дослідника.

Надалі магістр повинен сформулювати етапи дослідження в роботі над написанням статті.

По-перше, сформулювати актуальність теми, чітко виділити об'єкт, предмет, мету дослідження та завдання. Для цього потрібно вибраний матеріал згрупувати, систематизувати, поділивши на окремі частини,

щоб підготувати в повному обсязі дослідження. Важливим для написання наукової праці є добре структурована робота із заявленими методами дослідження, впровадження яких потрібно описати.

По-друге, у доборі наукової літератури виділити інформаційну та джерельну базу. Для аналізу попередніх студій радимо опрацювати літературу з визначеної теми, зібрати доступний фактичний матеріал. Звернутися до електронних ресурсів місцевих бібліотек, бібліографічних покажчиків, інформаційних ресурсів бібліотеки імені В. І. Вернадського, В. Стефаніка, університетського репозитарію. Для кращого ознайомлення праць з теми, варто комбіновано поєднувати опрацювання теми з різних джерел та інтернет-ресурсів. Це посилить достовірність опрацьованої теми.

По-третє, побудувати гіпотезу, яка допоможе у створенні наукової теорії. Обов'язково створити орієнтовний план роботи.

Отож, основні структурні елементи статті: постановка проблеми, аналіз останніх досліджень, мета та завдання розвідки, основний виклад матеріалу, висновки та перспективи подальшого дослідження, список використаної літератури. Можлива джерельна база або список умовних скорочень, додатки.

Проведений огляд основних етапів підготовки до написання науково-дослідної роботи дає змогу правильно визначитися з темою, метою та завданнями майбутньої роботи, опрацювати літературу з різних джерел та врахувати всі етапи написання роботи.

Список використаних джерел:

1. Белінська В., Мороз Н. Інституційний репозитарій як інструмент інформаційного забезпечення навчальної, наукової та міжнародної науково-дослідницької діяльності ЧДІЕУ. *Вісник Книжкової палати*. № 8. 2013. С. 22–25.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2-х книгах : навч-метод. видання. Книга 1: особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. К. : Либідь, 2003. 280 с.
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Вінник М. О. Формування дослідницьких компетентностей студентів спеціальності «Програмна інженерія» на прикладі викладання курсу «Групова динаміка та комунікації». *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія*. Серія : Педагогіка. 2014.

- Т. 245. Вип. 233. С. 95–101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2014_245_233_20
5. Головань М. С. Компетентнісний підхід як методологічна основа вищої професійної освіти. *Психологія: реальність і перспективи* : зб. наук. пр. Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 1. Рівне : РДГУ, 2011. С. 53–59.
 6. Головань М. С. Сутність та зміст поняття «дослідницька компетентність». *Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі*: зб. наук. пр. Вип. VII. Кривий Ріг : Видавничий відділ НМетАУ, 2012. С. 55–62.
 7. Козак Л. Формування дослідницьких компетенцій майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології. *Неперервна професійна освіта : теорія і практика*. 2014. Вип. 1–2. С. 55–60.
 8. Норкіна О. В. Післядипломна освіта як дієвий чинник розвитку дослідницької компетентності сучасного педагога. *Педагогічний альманах* : зб. наук. пр. Херсон, 2013. Вип. 20. С. 130–134.
 9. Норкіна О. В. Розвиток дослідницької компетентності педагогів як умова підвищення ефективності дослідно-експериментальної роботи URL: <http://conf.kubg.edu.ua/index.php/courses/idpurso/paper/view/9213>.
 10. Осипова Н. В. Модель формування дослідницької компетентності у майбутніх інженерів-програмістів. *Інформаційні технології в освіті*. 2014. Вип. 20. С. 150–159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2014_20_16
 11. Римар Н. Ю., Шульська Н. М. Використання інститутського репозитарію для формування науково-дослідницької компетентності магістрів. *Інформаційні технології і засоби навчання*: зб. пр. Київ, 2020. Т. 76. № 2. С. 198–212.